

РЕШЕНИЕ

№ 34660

гр. София, 09.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 24.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **2150** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по повод жалба вх. № 6086 от 19.02.2026 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ) и вх. № 1012-21-392 от 17.02.2026 г. по описа на Териториално поделение на Националния осигурителен институт С. -град (ТП на НОИ), подадена от А. С. А., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет. 4, ап. 11, чрез пълномощника адв. И. Ю. от САК, с адрес [населено място], [улица], вх. Б, ет. 4, офис 12 срещу Решение № 2153 - 21 – 34 от 26.01.2026 г., на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-1328 от 10.11.2025 г. на оспорващата срещу разпореждане № [ЕГН]/83 от 17.10.2025 г. на Ръководител „Пенсионно осигуряване“ като неоснователна.

Жалбоподателят оспорва посоченото решение като незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалноправните разпоредби и с целта на закона. Излагат се доводи, че са налице всички обективни белези на реално осъществено трудово правоотношение – определено работно място, установено работно време, организационна подчиненост, включване в трудовия колектив и начисляване на трудово възнаграждение. Инвокират се доводи, че в мотивите на обжалваното решение на директора на ТП на НОИ С. – град не се съдържат конкретни фактически установявания, които да обосноват извода за липса на реално положен труд. Твърди се , че изводът за липса на реална трудова дейност е направен абстрактно и декларативно, без конкретна фактическа обстановка, което го прави произволен. В заключение е посочено, че са налице всички законови предпоставки за възникване и съществуване на осигурително правоотношение по чл. 10, ал. 1 КСО за процесния период. Подчертава се финално, че след като е

извършвана трудова дейност от работничката, то този осигурителен стаж следва да ѝ се зачете, а от там излизало, че тя е имала необходимия изискуем стаж за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, доколкото отговаря на условията на чл. 74, ал. 1 КСО. В хода на съдебното производство жалбоподателят, редовно призована, се явява лично и се представлява от адв. Г., преупълномощен от адв. Ю., поддържат жалбата. Предлагат същата да бъде уважена и претендират сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С., редовно призован, се представлява от юрк. В., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение и депозира писмено становище.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № 2112-21-3245 от 20.07.2025 г. по описа на ТП на НОИ – С., А. А. е поискала отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл. 74, ал.1, т. 2 КСО. Към заявлението са представени:

1. Експертно решение № 90593 от 119 от 27.06.2025 г. на ТЕЛК А.;
2. По отношение на осигурителните документи в заявлението е записано: „Моля да се ползва РОЛ“.

Пенсионният орган не е зачел осигурителен стаж по чл. 74, ал.1, т. 2 КСО, според която разпоредба осигурените над 25-годишна възраст придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизиране – 1 (една година) осигурителен стаж, от които една трета или три месеца действителен осигурителен стаж. Органът е приел, че към 24.04.2025 г. (дата на инвалидизиране) оспорващата има навършена възраст 21 г. 04 м. 18 дни. По данни от Регистъра на осигурените лица е зачетен осигурителен стаж – 00 г. 11,14 дни.

С оглед представените от оспорващата писмени документи, длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ е издало Разпореждане № [ЕГН]/83 от 17.10.2025 г., в което е посочило, че А. А. не отговаря на условията за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, тъй като няма необходимия стаж до датата на инвалидизиране от 1 години, поради което отказва да ѝ отпусне лична пенсия поради общо заболяване.

Недоволна от това разпореждане, А. А. го е обжалвала пред директора на ТП на НОИ с подаването на жалба с вх. № 1012-21-1328 от 10.11.2025 г.

А. А. е представила и трудова книжка (ТК), издадена на 27.07.2022 г. от „Планет маркет 2020“ ЕООД, в която е заверен трудов стаж за периода 27.07.2022 . – 09.05.2023 г. от „Планет маркет 2020“ ЕООД и описан трудов стаж от „Елит инвестмънт“ ЕООД за периода 25.02.2025 г. – 31.03.2025 г. – на 8 часа на длъжност „секретар“, но без печат на осигурителя и без заверка, съгласно изискванията на чл. 6 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж (НТКТС). От направена проверка в регистъра на осигурените лица е установено, че липсват подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО за периода 25.02.2025 г. – 31.03.2025 г.

В хода на административното производство и за проверка на липсващите данни в РОЛ е извършена проверка от дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ към ТП на НОИ – С. град с цел правилно определяне осигурителния стаж на оспорващата.

На основание чл. 107 КСО е издадена заповед № ЗР-5-21-02095678 от 18.11.2025 г. за извършване на проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на осигурителя „ЕЛИТ ИНВЕСТМЪНТ“ ЕООД и е изготвено искане по чл. 108, ал. 2 КСО, изпратено на дружеството за представяне на документи. Последното е представило трудов договор, считано от 25.02.2025 г. на А. А. – на основание чл. 67, ал. 1 във връзка с чл. 70 КТ, на пълно работно време 8 часа с месечно

възнаграждение 2000 лв.; длъжностна характеристика за заеманата длъжност „технически сътрудник“; заповед за назначаване на А. А.; заповед за прекратяване на трудовия договор № 004 от 30.03.2025 г. на основание чл. 325, ал.1 КТ, считано от 31.03.2025 г.; ведомости за работна заплата за м.02.2025 г. и м. 03.2025 г.; декларация от управителя до кой месец са начислени и изплатени трудовите възнаграждения.

От направената справка в РОЛ е установено, че няма подадено уведомление по чл. 62, ал.5 КТ за регистриране на трудов договор на А. А.. От представените фишове за работна заплата за м.02.2025 г. и м. 03.2025 г. за оспорващата има информация за отработени дни и начислено и изплатено трудово възнаграждение, както следва:

- М. 02.2025 г. – за 4 работни дни; брутно трудово възнаграждение и осигурителен доход – 400 лв.

- М. 03.2025 г. – за 21 отработени дни; брутно трудово възнаграждение и осигурителен доход – 400 лв.

От направената проверка в РОЛ е констатирано, че за жалбоподателя няма подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО., както и че задължителните осигурителни вноски за А. А. не са декларирани с Декларация образец № 1 и не са внесени дължимите осигурителни вноски за м. 02.2025 г. и м. 03. 2025 г.

След като се е запознал с жалбата, обжалваното разпореждане на длъжностното лице по „ПО“, решаващият орган се е произнесъл с решение № 2153-21-34 от 26.01.2026 г., с което е потвърдил разпореждането, издадено от длъжностното лице по „ПО“ и е отхвърлил жалбата, като е приел, че оспорващата не отговаря на изискванията на чл. 74, ал.1, т. 2 КСО.

В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства по делото представените с жалбата и административната преписка документи, както и допълнително ангажираните от страните. По искане на жалбоподателя са допуснати и събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля Й. И. А., който е бил работодател на жалбоподателя по непризнатия осигурителен доход. От свидетелските му показания се установява работното място и вида на престоия труд. Най-важното от тези показания е, че работодателят не е регистрирал трудовия договор на А. А. в НАП поради грешка на счетоводителя, за което „се е скарал“, след като е получил писмо за проверка. Съдът кредитира тези показания като последователни и кореспондиращи със събраните по делото писмени доказателства.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

От данните, събраните по делото и от изразеното становище от ответника, липсва точна дата, на която адресатът в получил административния акт, поради което съдът приема, че жалбата е депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно - -процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал.2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

По делото не се спори, че А. А. към датата на подаването на заявлението си за пенсиониране има навършени 21 години, 04 месеца и 18 дни, инвалидизирането е станало на 24.04.2025 г..

Спорът между страните по делото е дали оспорващата има една година осигурителен стаж или

както е приел пенсионния орган 00 години, 11 месеца и 14 дни по данните по чл. 5, ал.4, т.1 КСО – данни в Регистъра на осигурените лица.

Съгласно чл. 72 КСО пенсия за инвалидност се определя на лице с 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. По силата на чл. 73, ал.1 КСО правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизиране, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа – от датата на заявлението по чл. 94 КСО. В чл. 74, ал.1 КСО е записано, че осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа – до датата на заявлението по чл. 94 КСО, както следва: 1. До 20 – годишна възраст и за слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа – независимо от продължителността на осигурителния стаж;

2. до 25 – годишна възраст – една година;

3. до 30 – годишна възраст – 3 години;

4. над 30-годишна възраст – 5 години.

Една трета от осигурителния стаж по ал. 1, т.2,3 и 4 трябва да е действителен (чл. 74, ал. 2 КСО).

Съгласно чл. 9, ал.1, т. 1 КСО осигурителният стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години. За осигурителен стаж се зачита времето, през което лицата по чл. 4, ал.1, т. 1 КСО са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължимите осигурителни вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал.2, т. 3 за съответната професия; когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време.

По силата на чл. 38, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) осигурителният стаж на лицата по чл. 4, ал.1, т.1-4, 6 и 7 КСО за времето след 31 декември 2002 г., а за лицата по чл. 4, ал.1, т. 8 – за времето след 27 декември 2003 г., се зачита и изчислява, както следва: 1. За един ден осигурителен стаж се зачита времето, през което лицата по чл. 4, ал.1, т.1-4 и 6 са отработили пълното законоустановено за тях работно време за деня и за това време са внесени или са дължими осигурителни вноски върху възнаграждението им, а за работниците и служителите – върху не по-малко от минималния осигурителен доход за съответната професия по икономическа дейност;

2. осигурителният стаж на лицата по т.1, които са работили при непълно работно време и са били осигурени върху не по-малко от минималния осигурителен доход за професията и икономическа дейност за съответната продължителност на работното време са изчислява, като сборът от отработените часове се раздели на установената с нормативен акт продължителност на работното време.

От данните по делото се установява, че при извършената проверка от решаващия орган при произнасяне по адресираната до него жалба срещу разпореждането на длъжностното лице по ПО е установено, че общата продължителност на осигурителния стаж на оспорващата до датата на инвалидизиране 24.04.2025 г. е определена на 00 години, 11 месеца и 14 дни въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО – данни в РОЛ, както следва:

27.02.2022 г. – 08.05.2023 г. – 4 месеца и 21 дни – непълнорботно време, 4 часа, при законоустановено – 8 часа;

03.08.2023 г. – 18.09.2024 г. – 6 месеца и 23 дни – непълнорботно време 4 часа, при законоустановено – 8 часа, или общо 11 месеца и 14 дни.

Съгласно чл. 10, ал. 1 КСО, осигуряването възниква от деня, в който физически лицата започват

да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал.1 и за които са внесени дължимите осигурителни вноски или са дължими и продължава до прекратяването ѝ.

При съпоставка на цитираната и относима нормативна уредба с установените факти по делото, съдът намира, че правилно и законосъобразно пенсионните органи са приели, че едно от условията на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 КСО. Наличието на валидно сключено трудово правоотношение не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на обезщетение. Наличието на трудово правоотношение води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно.

Безспорно по делото се установи, че от страна на работодателя „ЕЛИТ ИНВЕСТМЪНТ“ ЕООД не е вписан сключения с жалбоподателя трудов договор по реда на чл. 62, ал. 5 КТ, не са начислени и не са внесени дължимите по този договор осигурителни вноски. Не се спори, че същият работодател не е оформил трудовата ѝ книжка, съгласно изискванията на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, както и че самото трудово правоотношение е било прекратено. При така установеното правилно длъжностното лице по ПО и решаващият орган са изключили този осигурителен стаж на А. А. от наличният ѝ до датата на инвалидизиране.

При тези изводи обжалваното решение се явява постановено при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта на закона.

При този изход на спора следва да се уважи направеното искане от процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 143, ал. 3 АПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл.24, изр. 2 от Наредбата за заплащане на правната помощ в минимален размер, а именно 102,26 евро.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. С. А., ЕГН [ЕГН] срещу Решение № 2153 - 21 – 34 от 26.01.2026 г., на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-1328 от 10.11.2025 г. на оспорващата срещу разпореждане № [ЕГН]/83 от 17.10.2025 г. на Ръководител „Пенсионно осигуряване“ като неоснователна.

ОСЪЖДА А. С. А., ЕГН [ЕГН] да заплати на Националния осигурителен институт сторените по делото съдебно – деловодни разноски за юрисконсулт в размер на 102,26 (сто и две евро и двадесет и шест цента) евро.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: